

Børn, som ikke søge den offentlige men en privat Skole, hvor de faa en lignende Undervisning, spare jo, netop fordi de søge en privat Skole, Kommunen for Udgifter til den offentlige Skole, ja maafe endogfaa for at oprette en helt ny offentlig Skole i Kommunen. At disse Børn faa tilstaaet 6 Kr. hver som Skolepenge eller rettere, at deres Forældre faa udbetalt disse Skolepenge, eller at vedkommende private Skole faar dem, synes mig en naturlig Ting, fordi Kommunen ligefrem bliver sparet for Udgifter ved den private Skole. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) foreslog Sagen ordnet paa en anden Maade, nemlig saaledes, at Skolepengene udbetales ikke af Kommunen, men direkte af Behøverne. Hertil skal jeg bemærke, at vi allerede i den nuværende Lovgivning have Udgang til at benytte Skolepengesystemet, saaledes som det ærede Medlem tænker sig det. Det er ikke blevet benyttet paa Landet i vore Skoler, og jeg tror, at det er heldigt, at det er saa. Sagen er den, at indfører man et saadant Skolepengesystem, bliver Resultatet let det, at Folkestolen bliver en Fattigskole, at alle de velhavende tage deres Børn ud af Skolen og holde en Skole for sig selv, og at det blot bliver de fattige Børn, som faa den Undervisning, som det offentlige byder. Nu kan man maafe sige til mig: Ja, men det er det, Grundloven har tilfattet, Grundloven siger, at de fattige Børn skulle have fri Undervisning. Det er rigtigt nok, men Grundloven indeholder paa den anden Side ikke mindste Spor af Forbud mod, at vort Skolevæsen er ordnet paa den Maade, som det nu er. Den nuværende Ordning, hvorefter Børn baade af velhavende og fattige Forældre gaa i samme Skole, synes mig overordentlig heldig for vort Samfundsliv i det hele taget. Jo mere vi faa Samfundslivet ordnet paa den Maade, at Befolkningen deler sig i Klasser, som staa adskilte fra hinanden, desto uheldigere tror jeg, at vor fremtidige Udvikling vil blive. Derfor ønsker jeg ikke den Slags Skolepenge indførte, medens jeg ikke har Spor af Betænelighed ved de Skolepenge, som Kommunen skal udbetale til private Skoler. Jeg ved af Selvsyn — og det samme vide andre ærede Medlemmer, som ere kendte med Forholdene paa Landet — at paa Landet er det ikke saaledes, at de velhavende klumpe sig sammen i private Skoler, men ogsaa Fattigmænds Børn gaa der i private Skoler, og ved Indførelsen af disse Skolepenge bliver det muligt, at Fattigfolks Børn i større Grad end hidtil kunne komme til at gaa i privat Skole, altsaa at Fattig-

mand kan komme til at træffe Balget mellem den offentlige og private Skole, hvad han ikke saa godt kan nu. Man kan sige, at det kun drejer sig om 6 Kr., og det er ikke meget i Skolepenge, men for 6 Kr. faar man dog noget paa Landet, og det er jo vist nok, at saaledes som Forholdene ere nu, er der mange Fattigmænds Børn, som ere komne ind i private Skoler dels ved Hjælp fra anden Side, dels ogsaa fordi Lærerne tage dem til en billig Penge. Saa de nu disse 6 Kr., vil det blive lettere at kunne træffe et Balg mellem den offentlige og private Skole. Gaar man saa det Skridt videre, som Tinget her har vedtaget, ogsaa at støtte de private Skolers Lærere, vil det endnu i højere Grad blive muligt for den fattige Mand at træffe Balget mellem de to Skoler for sit Barn. Hvis man derimod gaar over til at indføre Skolepenge paa den Maade, at de skulle betales af vedkommende Forældre, saaledes som det her er foreslaaet, naar man temmelig sikkert hen til at indføre en Fattigskole her i Landet. Det ønsker jeg ikke, og jeg tror, at Flertallet i denne Sal ønsker det heller ikke. Den højtærede Minister har under Endringsforslaget Nr. 85 foreslaaet en Bestemmelse, som vil blive til Gavn for Skolerne i saadanne Byer som den, min ærede Sidemand (Bluhme) er Repræsentant for, saadanne Byer som Esbjerg, Odde, Herning, Struer osv. Der har man Skoler, der ere indrettede paa Købstadvis med mange Lærere og mange Klasser, men det er under Landsbyforhold, saaledes, at kun en af disse Skolers Lærere bliver lønnet som Førstelærer og Resten som Andenlærere. Endringsforslaget ordner nu Forholdet i Skoler paa Landet, som have mere end 3 Lærere, saaledes, at Halvdelen af Lærerne skal lønnes som Førstelærere. Der er kommet adskillige Andragender til Udvalget fra saadanne Byer — ikke fra Esbjerg, men fra Sundbyerne, Valby og mange flere — om at faa ordnet Sagen paa en saadan Maade, at disse Byer komme til at staa paa lige Fod med Købstæderne. Udvalget har ikke uden videre turdet foreslaa at nævne disse Byer blandt Købstædernes og Handelspladsernes Tal, fordi dette ogsaa har sin økonomiske Betydning, men det Skridt, her er foreslaaet, har Udvalget ment det rigtigt at gaa med til. Er der Kommuner, der ville gaa endnu højere, kunne de ifølge Lovforslagets Vønningsparagraffer faa Ret dertil, thi Ministeriet vil næppe modsætte sig et saadant Ønske. — Ja, jeg har allerede tidligere nævnt, at hele Udvalget foreslaar at lade Højtidsoffer og Accidenser bortfalde for